

Sygn. akt III U 1250/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Lucyna Oleszek

Protokolant sekretarz sądowy Agnieszka Radochońska

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2015 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy C. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania C. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 29 października 2014 r. **nr** (...)

I. **z m i e n i a** zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy C. M. prawo do emerytury w ustawowej wysokości, począwszy od dnia 1 września 2014 r.,

II. **s t w i e r d z a**, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do powyższego świadczenia.

Sygn. akt III U 1250/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 marca 2015 r.

Decyzją z dnia 29 października 2014 r., zn. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy C. M. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji podano, iż wnioskodawca nie spełnia wszystkich warunków określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.). Nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, a jedynie 9 lat, 10 miesięcy i 25 dni. Organ rentowy odmówił przyjęcia pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych w okresie:

- od 9 kwietnia 1968 r. do 30 czerwca 1971 r. i od 12 lutego 1974 r. do 31 marca 1975 r. w Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych Z. oraz

- od 5 lipca 1971 r. do 19 grudnia 1973 r. w Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych W. Dolny, tj. łącznie w wymiarze 6 lat, 9 miesięcy i 25 dni.

Wnioskodawca C. M. w dniu 26 listopada 2014 r. złożył odwołanie od tej decyzji, domagając się jej zmiany.

Na uzasadnienie podał, że decyzja jest błędna, gdyż w spornych okresach zatrudnienia w latach 1968-1975 w Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych w Z.

i W. Dolnym pracował w warunkach szczególnych wyłącznie jako dekarz-blacharz. Brak stosownego świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych oraz niekompletne akta osobowe z okresu tego zatrudnienia nie może go obciążać i pozbawiać prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z przyczyn, które stanowiły o wydaniu zaskarżonej decyzji.

Ponownie stwierdzono, że wnioskodawca nie spełnia warunków do nabycia emerytury określonych w art. 184 ust. 1 w zw. z art. 27 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz w zw. z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze. Podniesiono, że spośród ustawowych warunków wnioskodawca wykazał 25-letni staż ubezpieczeniowy oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Natomiast na dzień złożenia wniosku emerytalnego nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Okresów zatrudnienia w latach 1968-1971, 1971-1973 i 1974-1975 nie potwierdził właściwym świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy wskazał, że okresy pracy wykonywanej w warunkach szczególnych może potwierdzić jedynie zakład pracy, ewentualnie jego następca, na podstawie posiadanej dokumentacji i w ściśle określonej formie, zgodnie z § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia.

Sąd Okręgowy w Przemyślu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca C. M. urodzony (...) wystąpił w dniu 22 września 2014 r. z wnioskiem o emeryturę, oświadczając że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na potwierdzenie okresów ubezpieczenia oraz charakteru zatrudnienia przedstawił świadectwa pracy, w tym świadectwo wykonywania prac

w szczególnych warunkach, wystawione przez syndyka masy upadłości (...) Przedsiębiorstwa Budowlanego sp. z o.o. w likwidacji w upadłości likwidacyjnej

w L.. W świadectwie tym wskazano, że w czasie zatrudnienia w tej firmie

w okresie od 27 listopada 1981 r. do 24 kwietnia 1993 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracował jako blacharz-dekarz, wykonując prace dekararskie. Ponadto dołączył archiwalną dokumentację osobową z okresu tego zatrudnienia. Oświadczył też, że nie posiada żadnej dokumentacji z okresu pracy w Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych w Z. i W. Dolnym, dołączając jedynie Zaświadczenia wystawione przez Agencję Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy we W..

Decyzją z dnia 29 października 2014 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z braku 15-letniego stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Na okres 6 lat, 9 miesięcy i 25 dni wnioskodawca nie przedstawił świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- wniosek o emeryturę z dn. 22.09.2014 r.

- świadectwa pracy,
- świadectwo pracy wykonywanej w warunkach szczególnych,
- dokumentacja osobowa
- decyzja odmowna z dn. 29.10.2014 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca C. M. w latach 1964-1967 uczęszczał do (...) Szkoły Zawodowej w J. i uzyskał zawód blacharza. Następnie za namową kolegi wyjechał do pracy na zachód kraju i od dnia 9 kwietnia 1968 r. został zatrudniony na stanowisku robotnika w Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych w Z. w Brygadzie (...), gdzie powierzono mu obowiązki blacharza. Z dniem 1 lipca 1971 r. wnioskodawca, za porozumieniem zakładów pracy, został przeniesiony do pracy w Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych w K. a następnie we W. Dolnym, pracował tam do grudnia 1973 r., (w tym miesiącu przepracował 19 dni) jako robotnik fizyczny w Zakładzie (...), wykonując prace dekararskie. Natomiast od 12 lutego 1974 r. wnioskodawca ponownie został przeniesiony do pracy w Zakładzie (...) przy Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych w Z., pracował tam nieprzerwanie do 31 marca 1975 r. na stanowisku dekarza-blacharza.

Faktycznie wnioskodawca w okresie pracy w Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych w Z. oraz K. (W. Dolnym) w latach 1968-1975 pracował jako robotnik fizyczny wykonując wyłącznie prace dekararsko-blacharskie. Swoje obowiązki wykonywał w Zakładzie (...), który stanowił Niesamodzielny Zakład przy Kombinatach (...). To ten Zakład był faktycznym miejscem pracy dwóch brygad remontowo- budowlanych, miał swojego kierownika, a brygada - brygadzystę, który rozdzielał prace dla 6-7 robotników: blacharzy, dekarzy, murarzy i ich pomocników. Brygada, bez względu na porę roku, pracowała cały czas w terenie przy remontach i budowach nowych obiektów: mieszkalnych (bloków oraz zabytkowych pałaców, w których siedzibę miały biura PGR), użytkowych (chlewnie, obory) oraz wiat. Prace brygady obejmowały wszystkie czynności związane z położeniem dachów tj. rozebranie starych elementów, wybudowanie więźby dachowej, pokrycie blachą, dachówką, papą lub eternitem, założenie rynien i okuć. Wszystkie prace odbywały się na wysokości. Zimą dodatkowo robotnicy pracowali przy odśnieżaniu i bieżących naprawach dachów (ich łątaniu).

Praca była zorganizowana na jednej zmianie, wynagrodzenie było liczone akordowo, w zależności przede wszystkim od metrów kwadratowych ułożonego dachu oraz rodzaju prac dodatkowych. Średnio brygada kładła 1000-1500 m² dachów w miesiącu.

Razem z wnioskodawcą w obu Kombinatach pracowali świadkowie B. W. (1) dekarz-blacharz, A. R. pomocnik murarza i dekarza oraz M. B. (1) blacharz-dekarz. W okresie ich pracy w latach 1966-1983 następowały zmiany organizacyjne PGR i przeniesienia siedziby. Zakład (...), w którym wszyscy pracowali miał swoją siedzibę w Z., K., Z., K., W. Dolnym, J. oraz w T.. Zmiany i reorganizacje nie miały jednak wpływu na zakres i rodzaj prac, które wnioskodawca i świadkowie wykonywali. Faktycznie cały czas pracowali oni na terenie Z. i okolic.

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- duplikat świadectwa ukończenia szkoły zawodowej,
- Zaświadczenie Zespołu Szkół (...) w J. z dnia 14.10.2014 r.
- legitymacja ubezpieczeniowa,
- Zaświadczenia Agencji Nieruchomości Rolnych OT we W. z dnia 11.09.2014 r.,
- świadectwo pracy z dnia 9.04.1975 r.
- Akta osobowe z PBRol. W L. (kwestionariusz osobowy),

2. umowa o pracę z dnia 9.04. 1968 r. z zakresem czynności k. 5-6

3. przeniesienie służbowe z dnia 2 .07.1971 r. k. 10-11

4. zeznania świadków:

- B. W. (e-protokół z dnia 26.02.2015 r. - 5 min.).

- A. R. (e-protokół z dnia 26.02.2015 r. - 18 min.).

- M. B. (e-protokół z dnia 26.02.2015 r. - 26 min.).

5. zeznania wnioskodawcy (e-protokół z dnia 27.03.2015 - 17 min.).

Następnie ze względów rodzinnych wnioskodawca wrócił do domu rodzinnego

i od 26 czerwca 1975 r. podjął pracę w ówczesnym Przedsiębiorstwie (...)

w J.. Pracę zawodową kontynuował do 24 kwietnia 1993 r., ostatnim pracodawcą wnioskodawcy było ówczesne Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego w L., gdzie był zatrudniony jako blacharz.

Od dnia 25 kwietnia 1993 r. wnioskodawca uzyskał prawo do renty inwalidzkiej 3 grupy inwalidów. Świadczenie to pobiera nieprzerwanie. Ostatnią decyzją z dnia 14 lipca 2014 r. organ rentowy ustalił mu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe, poczynszy od dnia 1 sierpnia 2014 r.

Ubiegając się po raz pierwszy o rentę wnioskodawca wykazał 21 lat i 2 miesiące okresów składkowych oraz 6 miesięcy okresów nieskładkowych. Przez ten czas w zasadzie pracował wyłącznie jako blacharz-dekarz.

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- wniosek o rentę z dnia 5.04.1993 r.,

- świadectwa pracy

- decyzje rentowe z dnia 26.05.1993 r. i 14.07.2014 r.

2. zeznania wnioskodawcy (e-protokół z dnia 27.03.2015 - 17 min.).

Dokonując tych ustaleń Sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach organu rentowego oraz w aktach osobowych wnioskodawcy z okresu jego zatrudnienia

w Kombinacie (...) w Z.. Na podstawie zachowanych dokumentów można stwierdzić, w jakim charakterze wnioskodawca pracował. Strona przeciwna nie kwestionowała ich w toku procesu. Korzystają, więc one z domniemania prawdziwości zawartych w nich oświadczeń z mocy art. 244 i nast. k.p.c.

Za wiarygodne Sąd uznał też zeznania świadków: B. W. (1), A. R. i M. B. (1), zatrudnionych w Kombinacie (...) w Z. oraz W. Dolnym. Świadkowie ci, pracujący w charakterze dekarzy-blacharzy i pomocnika opisali strukturę zatrudnienia w Zakładzie (...), w którym pracowali razem z wnioskodawcą. Wskazali, jakie roboty wykonywał wnioskodawca, jak wyglądała organizacja pracy.

Zeznania świadków łącznie z zeznaniami wnioskodawcy oraz dowody

z dokumentów wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają, są one wiarygodnym źródłem ustaleń faktycznych. Wynika z nich, jaką pracę i w jakich warunkach wykonywał wnioskodawca.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy C. M. jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzny (w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach).

Ponadto emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Równocześnie zgodnie § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) - dla ustalenia tych uprawnień - za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz

o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2 cyt. ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 cyt. Rozporządzenia - okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji - w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie

§ 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zaświadczenie zakładu pracy powinno potwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których uzależnione jest przyznanie emerytury.

Bezsporne jest, że wnioskodawca występując z wnioskiem emerytalnym wykazał, iż ukończył 60 lat, posiada 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

W toku rozpoznawania sprawy przed organem rentowym, z uwagi na brak świadectwa pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, sporny okazał się charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę na stanowisku blacharza i dekarza w okresie:

- od 9 kwietnia 1968 r. do 30 czerwca 1971 r. i od 12 lutego 1974 r. do 31 marca 1975 r. w Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych Z. oraz

- od 5 lipca 1971 r. do 19 grudnia 1973 r. w Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych W. Dolny, tj. łącznie w wymiarze 6 lat, 9 miesięcy i 25 dni.

W orzecznictwie podnosi się, iż praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 lutego 2012 r., III AUa 1797/11, LEX nr 1130404).

W ocenie Sądu fakt wykonywania przez wnioskodawcę pracy blacharza-dekarza w obu Kombinatach Państwowych Gospodarstw Rolnych w Z. i W. Dolnym nie budzi wątpliwości. Stanowisko blacharza i blacharza-dekarza wpisano w pierwszej umowie o pracę z dnia 9 kwietnia 1968 r. oraz w świadectwie pracy z dnia 9 kwietnia 1975 r. Ponadto w Zaświadczeniach wystawionych przez Agencję Nieruchomości Rolnych OT we W. podano, że wnioskodawca był pracownikiem fizycznym brygady remontowo-budowlanej.

Z uwagi na niekompletność dokumentów osobowych spór w istocie sprowadzał się do ustalenia w jakich faktycznie okresach wnioskodawca był zatrudniony w tych Kombinatach (...) oraz czy pracując jako robotnik fizyczny wykonywał wyłącznie prace blacharza-dekarza. Tę okoliczność Sąd wyjaśnił w oparciu o zeznania świadków oraz wnioskodawcy. Zgodnie potwierdzili oni, że w spornych okresach zatrudnienia wnioskodawca pracował wyłącznie jako blacharz-dekarza przy budowach i remontach dachów.

W rozpoznawanej sprawie istotne okazały się zeznania świadków, którzy współpracowali razem z wnioskodawcą. Charakter Zakładu (...),

w którym pracował wnioskodawca, ogólne świadectwa pracy wystawione bezpośrednio po ustaniu zatrudnienia oraz jednoznaczne i spójne zeznania świadków wskazują, że w spornych okresach pracował on wyłącznie jako blacharz-dekarz. Przy czym Sąd przyjął, że

w Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych W. Dolny wnioskodawca pracował już od 1 lipca 1971 r., a nie od 5 lipca 1971 r. Z zachowanych pism dotyczących przeniesienia służbowego wnioskodawcy jednoznacznie wynika, że już 2 lipca 1971 r. przekazano jego akta osobowe do kolejnego pracodawcy. Równocześnie z uwagi na fakt przepracowania w grudniu 1973 r. 19 dni, Sąd przyjął, że do tej daty wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu. Wnioskodawca wykazał więc kolejne 6 lat 9 miesięcy i 29 dni pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez wnioskodawcę pracy

w szczególnych warunkach we wskazanych dwóch zakładach pracy znajduje potwierdzenie

w zebranych w sprawie materiale dowodowym – ogólnych świadectwach pracy, zachowanej dokumentacji osobowej oraz w zeznaniach świadków i jego własnych. Podnieść należy, że

w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowadniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego i nie są potrzebne jakieś szczególne dowody np. z dokumentów - wystarczą dowody np. z zeznań świadków i stron. Na tej podstawie Sąd przyjął, że odwołanie wnioskodawcy jest zasadne, a jego żądanie co do zmiany zaskarżonej decyzji w zakresie dotyczącym charakteru zatrudnienia zasługuje na uwzględnienie.

Wnioskodawca w spornych okresach wykonywał faktycznie prace blacharza-dekarza. Prace dekarские są wymienione w Dziale V poz. 9 powołanego wykazu stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stanowisko pracy zajmowane przez wnioskodawcę jest także zakwalifikowane do tej kategorii w przepisach resortowych, zawartych w wykazie B dział V, poz. 9 pkt 1 i 2 załącznika do zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace

w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze. Wymieniono tam prace dekarские na stanowisku dekarza-blacharza oraz robotnika budowlanego.

Wnioskodawca wykazał więc łącznie ponad 16-letni okres pracy w warunkach szczególnych i w rezultacie spełnia wszystkie przesłanki do otrzymania emerytury przewidziane w art. 32 powołanej na wstępie ustawy o emeryturach i rentach z FUS

i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie i na mocy powołanych przepisów w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając mu prawo do emerytury, poczynając od dnia 1 września 2014 r. tj. złożenia wniosku emerytalnego, o czym orzeczono w pkt I-szym wyroku.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 i 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Kierując się tym przepisem oraz uwzględniając wcześniejsze rozważania Sąd uznał, że ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków oraz ocena dokumentów osobowych) zwalniają organ rentowy z odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia emerytalnego wnioskodawcy. Orzeczenie w tym zakresie zawarto w pkt II-im wyroku.